

Súd: Najvyšší správny súd Slovenskej republiky
Spisová značka: 7Ssk/159/2022
Identifikačné číslo spisu: 8019200302
Dátum vydania rozhodnutia: 29. novembra 2023
Meno a priezvisko: JUDr. Zdenka Reisenauerová
Funkcia: predsedníčka senátu, sudkyňa spravodajkyňa
ECLI: ECLI:SK:NSSSR:2023:8019200302.1

UZNESENIE

Najvyšší správny súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu B. W., bytom U. XXXX/X, B., právne zastúpeného ADVOKÁTSKA KANCELÁRIA VALO & PARTNERS s.r.o., so sídlom Konštantínova 3, Prešov IČO:36 868 434, proti žalovanému Generálnemu riaditeľovi Zboru väzenskej a justičnej stráže, so sídlom Šagátova 1, Bratislava o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia a postupu žalovaného zo dňa 8. apríla 2019 č. GR ZVJS-159-3/14-2019, a o kasačnej sťažnosti žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Prešove č. k. 3S/23/2019-114 zo dňa 10. mája 2022, takto

rozhodol:

Senát Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky vec p o s t u p u j e veľkému senátu Najvyššieho správneho súdu.

Odôvodnenie

I. Konanie pred krajským súdom

1. Krajský súd v Prešove napadnutým rozsudkom č. k. 3S/23/2019-114 zo dňa 10. mája 2022 podľa § 191 ods.1, písm. c/ zákona č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok (ďalej len „SSP“) rozhodnutie žalovaného číslo: GR ZVJS-159-3/14-2019 zo dňa 8. apríla 2019 zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Žalobcovi voči žalovanému priznal nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu.

2. Krajský súd zákonnosť preskúmaného rozhodnutia žalovaného správneho orgánu preskúmal v intenciách zákona č. 73/1998 Z. z. o štátnej službe príslušníkov Policajného zboru, Slovenskej informačnej služby, Zboru väzenskej a justičnej stráže Slovenskej republiky a Železničnej polície v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 73/1998 Z. z.“) citujúc právnu úpravu ustanovenú v § 192 ods. 1, písm. b/, § 194 ods. 1, 2, postupom v zmysle právnej úpravy ustanovenej v prvej hlave tretej časti Správneho súdneho poriadku a dospel k záveru, že žaloba je dôvodná.

3. Z pripojeného administratívneho spisu správny súd zistil, že žalovaný rozhodnutím č. GR ZVJS-159-3/14-2019 zo dňa 08.04.2019, zamietol odvolanie žalobcu proti personálnemu rozkazu riaditeľa Ústavu na výkon väzby a Ústavu na výkon trestu odňatia slobody Prešov č. 23 zo dňa 22.01.2019 o prepustení žalobcu zo služobného pomeru v štátnej službe príslušníka Zboru väzenskej a justičnej stráže, zaradený v stálej štátnej službe vo funkcii samostatný referent režimu úseku režimovej činnosti oddelenia výkonu väzby a výkonu trestu Ústavu na výkon väzby a Ústavu na výkon trestu odňatia slobody Prešov podľa § 192 ods. 1 písm. b) zák. č. 73/1998 Z. z. a napadnuté rozhodnutie ako vecne

správne potvrdil. Zo zistení správneho súdu vyplynulo, že v danom prípade preukázateľne dôvodom prepustenia žalobcu zo služobného pomeru ZVJaS bola strata zdravotnej spôsobilosti a zmena zdravotnej spôsobilosti stanovenej ako zdravotná klasifikácia „D“ - nespôsobilý na výkon služby v ZVJaS, čo žalovaný osvedčuje právoplatným rozhodnutím Ústrednej lekárskej posudkovej komisie Zboru väzenskej a justičnej stráže, č. p.: GR ZVJS-696-2/27-2018 zo dňa 02.01.2019. Ďalej správny súd považoval za preukázané, že žalovaný a ani správny orgán prvého stupňa druhú hmotnoprávnú podmienku prepustenia policajta zo služobného pomeru, a to možnosť prevedenia, resp. preloženia žalobcu na inú funkciu v štátnej službe, ktorej výkon by nebol na ujmu jeho zdravia, neskúmal, čo žalovaný ani nepopieral.

4. Správny súd súhlasil s námietkou žalobcu, že správne orgány oboch stupňov v preskúmvanej veci nepostupovali dôsledne v intenciách zákonného ust. § 192 ods. 1 písm. b/, keď neskúmali splnenie oboch hmotnoprávných podmienok, ktoré tak, ako na to správne poukázal žalobca vo svojej žalobe (rozsudok NS SR zo dňa 26.06.2014 vo veci sp. zn. 8Sžo/75/2013) pre platné prepustenie policajta zo služobného pomeru si vyžaduje kumulatívne splnenie: 1/ že existuje rozhodnutie lekárskej komisie o strate dlhodobu zo zdravotných dôvodov spôsobilosti vykonávať akúkoľvek funkciu v policajnom zbore alebo spôsobilosť vykonávať doterajšiu funkciu 2/ a že príslušníka nemožno previesť ani preložiť na inú funkciu v štátnej službe, ktorej výkon by nebol na ujmu jeho zdravia. Zdôraznil, že ustanovenie § 192 ods. 1 písm. b/zákona č. 73/1998 Z. z. obsahuje slovo „alebo“, preto aj napriek tomu, že slovo „alebo“ sa nachádza v predmetnom ustanovení, neumožňuje výklad v zmysle alternatívneho splnenia dvoch hmotnoprávných podmienok, pre ktoré možno policajta prepustiť zo služobného pomeru. Slovo „alebo“ sa vzťahuje na prvú časť vety predmetného ustanovenia, pričom rozhodujúca je druhá časť vety, pred ktorou sa nachádza spojka „a“ a nemožno ho previesť ani preložiť na inú funkciu v štátnej službe, ktorej výkon by nebol na ujmu jeho zdravia. Z uvedeného nevyhnutne vyplýva, že dve hmotnoprávne podmienky podmieňujúce prepustenie policajta zo služobného pomeru musia byť naplnené kumulatívne. Z predloženého spisového materiálu a zisteného skutkového a právneho stavu veci je nepochybné, že správne orgány nespĺnili druhú hmotnoprávnú podmienku podmieňujúcu prepustenie zo služobného pomeru príslušníka Zboru väzenskej a justičnej stráže. V danej súvislosti dal do pozornosti rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 5Sžo/34/2016 zo dňa 29.06.2017. Správny súd konštatoval, že v danom prípade vo veci konajúce orgány verejnej správy náležite sa týmto zákonným ustanovením (§ 192 ods. 1 písm. b/ zákona č. 73/1998 Z. z.) neriadili, keď druhú hmotno-právnu podmienku platného prepustenia zo služobného pomeru príslušníka Zboru väzenskej a justičnej stráže, ktorej splnenie musí žalovaný preukázať v riadnom procesnom postupe, neskúmali, nespĺnili a ani nepreukázali, čo žalovaný aj jednoznačne potvrdil, keď poukázal na to, že v danom prípade pri zdravotnej klasifikácii „D“ túto povinnosť ani nemá.

5. Vo vzťahu k námietke žalobcu, že napadnuté rozhodnutie vychádza z rozhodnutí ÚLPK zo dňa 2. januára 2019, ktoré potvrdilo prvostupňové rozhodnutie LPK II zo dňa 15. novembra 2018, kde poukazuje na absenciu konkrétnych dôvodov, pre ktoré mal byť uznaný nespôsobilým na výkon štátnej služby príslušníka zboru, pričom mu v tomto dôsledku nie je zjavné, v čom jeho nespôsobilosť spočíva, správny súd konštatoval, že žalovaný mal v odôvodnení napadnutého rozhodnutia podrobne vysvetliť, akým spôsobom dospel k predmetnému rozhodnutiu a jeho výroku, čo však neurobil. Podľa názoru správneho súdu odvolací orgán, resp. jeho poradná komisia má dokonca zistiť bližšie dôvody pre ich záver o nespôsobilosti žalobcu. Rozhodnutia správnych orgánov v oboch stupňoch o prepustení žalobcu zo služobného pomeru správny orgán vyhodnotil ako nepreskúmateľné pre nedostatok dôvodov, pretože ich prijatý záver sa nevyrovnáva s konkrétnymi výhradami žalobcu, najmä s výhradou, že mu nebolo známe, z akých dôvodov rozhodli o jeho trvalej nespôsobilosti.

6. Správny súd poukazuje na zistenia vyplývajúce z lekárskeho správ od W.. L. K., lekárky v špecializačnom odbore psychiatria, kde sa uvádza od 08.03.2018 nasledovné: subj.: je spokojný, lieky mu pomáhajú, už sa dal do poriadku, chcel by nastúpiť do práce. obj.: psychický stav stabilizovaný, eutymický, bez suicid. a homic. tent., kritičnosť a súdnosť zachované, pokojný bez anxiety, spánok v norme, a na tvrdenie žalobcu, že závery lekárskeho komisii LPK II. ako aj ÚLPK žiadnym spôsobom nezohľadňujú lekárske správy W.. L. K., ustálil, že spornou a zároveň kľúčovou otázkou v predmetnom prípade, pre rozhodnutie vo veci, bolo vyhodnotenie zdravotného stavu žalobcu s ohľadom na jeho dopad na ďalší výkon štátnej služby príslušníka Zboru väzenskej a justičnej stráže na podklade dostatočne zisteného skutkového stavu. Podľa názoru správneho súdu bolo pri rozhodovaní o

zdravotnej spôsobilosti žalobcu ako príslušníka Zboru väzenskej a justičnej stráže na ďalší výkon štátnej služby potrebné, aby mu bol dostatočne preukázaný dôvod pre jeho klasifikáciu za nespôsobilého na výkon štátnej služby, čo v preskúmvanej veci nepovažoval za splnené. Správny súd konštatoval, že predpokladom prepustenia príslušníka Zboru väzenskej a justičnej stráže zo služobného pomeru z dôvodu jeho „zdravotnej nespôsobilosti“ na výkon služby je preukázanie, že nie je zdravotne spôsobilý na výkon štátnej služby, ktorú vykonáva podľa funkčného zaradenia, a teda nie je zdravotne spôsobilý si plniť svoje povinnosti vyplývajúce mu z výkonu jeho služby tak, ako mu vyplývajú z právnej normy ustanovenej v § 48 zákona o štátnej službe. Zákonodarca v § 192 ods. 1 písm. b/ zákona o štátnej službe podmienil určenie zdravotnej spôsobilosti na výkon štátnej služby rozhodnutím lekárskej komisie. Vo vzťahu k predkladaným odborným správam a vyjadreniam správny súd uviedol, že nie je možné všeobecne konštatovať, že odborný posudok je za každých okolností správny a objektívny, najmä s prihliadnutím na situáciu, keď je v rozpore s inými lekárskejšími správami alebo je jeho správnosť namietaná účastníkmi konania. Správny súd vyhodnotenie námietok žalobcu zo strany žalovaného nepovažoval za dostatočné, majú za to, že správne orgánu vo veci nič nebránilo doplniť dokazovanie za účelom dosiahnutia objektívneho zistenia, dajúc do pozornosti, že povinnosťou správneho orgánu je postupovať v konaní tak, aby bol presne a úplne zistený skutočný stav veci a na ten účel je povinný obstarat' si potrebné doklady. (§ 192 ods. 1 písm. b/, § 233 ods. 1, 2 a § 238 zákona o štátnej službe).

7. Podľa názoru správneho súdu žalovaný správny orgán sa v danom prípade s námietkou žalobcu týkajúcou sa odstránenia rozporov v lekárskejších správach dostatočne nevyporiadal. Rovnako tak pri vydaní napadnutého rozhodnutia nebol akýmkoľvek spôsobom vyhodnotený dôkaz - správa z psychiatrického vyšetrenia W.. L. K., z ktorého bez pochyb vyplýva stabilizovaný psychický stav žalobcu. Uvedené tak malo za následok tiež nepreskúmateľnosť rozhodnutia žalovaného, keďže v posudzovanej veci bolo potrebné vzhľadom na námietky žalobcu odstrániť ním namietaný rozpor. Súčasne správny súd konštatoval, že žalovaný pre prijatie záverov o zdravotnej nespôsobilosti žalobcu na ďalší výkon štátnej služby nevykonal dokazovanie v dostatočnom rozsahu.

8. Správny súd v preskúmvanej veci dospel k záveru, že správny orgán druhého stupňa v predmetnej veci nepostupoval v intenciách citovaných právnych noriem, vo veci si nezaodovážil dostatok relevantných podkladov pre vydanie rozhodnutia, a preto jeho skutkové zistenia a právne závery neboli dostatočné na rozhodnutie vo veci, z ktorých dôvodov žalovaný správny orgán nepostupoval a nerozhodol zákonne, keď potvrdil prvostupňové rozhodnutie napadnuté odvolaním žalobcu. Správny súd úsudok správnych orgánov oboch stupňov v danej veci nepovažoval za vecne správny, keďže vykonaným dokazovaním neboli odstránené rozpory vyplývajúce zo skutkových zistení. Vzhľadom na dôvodnosť námietok uvedených v odôvodnení rozhodnutia, považujúcich za kľúčové a spôsobilé spochybniť správnosť napadnutého rozhodnutia žalovaného, správny súd sa s ostatnými žalobnými námietkami nezaoberal. Preskúmvané rozhodnutie žalovaného zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie podľa ust. § 191 ods. 1 písm. c) SSP. O náhrade trov konania správny súd rozhodol podľa § 167 ods. 1 SSP a v konaní úspešnému žalobcovi priznal úplnú náhradu dôvodne vynaložených trov konania, s tým, že o výške náhrady trov konania rozhodne správny súd po právoplatnosti rozhodnutia (§ 175 ods. 2 SSP).

II. Kasačná sťažnosť žalovaného proti rozsudku krajského súdu a vyjadrenie žalobcu k nej

9. Proti uvedenému rozsudku krajského súdu podal žalovaný v zákonnej lehote kasačnú sťažnosť. V dôvodoch kasačnej sťažnosti namietal, že krajský súd rozhodol na základe nesprávneho právneho posúdenia veci podľa § 440 ods. 1 písm. g/ SSP. Navrhol, aby kasačný súd rozsudok Krajského súdu v Prešove č. k. 3S/23/2019-114 zo dňa 10.05.2022 zrušil a konanie zastavil (§ 462 ods. 1 SSP). Alternatívne navrhoval, aby kasačný súd rozsudok Krajského súdu v Prešove č. k. 3S/23/2019-114 zo dňa 10.05.2022 zrušil vec mu vrátil na ďalšie konanie.

10. Žalovaný nesúhlasil s argumentáciou krajského súdu uvedenou v odôvodnení napadnutého rozhodnutia, považujúc rozhodnutie správneho súdu za nesprávne. Zastával názor, že krajský súd zamietol žalobu (oprava kasačného súdu - „vyhovet žalobe“) z nasledovných neopodstatnených dôvodov, za ktoré považoval - a/ absencia posúdenia druhej hmotnoprávnej podmienky na prepustenie - možnosti preradiť žalobcu na inú funkciu v štátnej službe, ktorej výkon by nebol na ujmu jeho zdravia; b/ nevysporiadanie sa s námietkou žalobcu týkajúcou sa odstránenia rozporov pri posúdení

jeho zdravotného stavu. Vo vzťahu k argumentácii krajského súdu uvedenej v bode 45 odôvodnenia napadnutého rozsudku žalovaný uviedol, že zastáva odlišný názor ako krajský súd, poukazom na to, že z obsahu spisového materiálu ako aj z obsahu napadnutého rozhodnutia (strana 3, odsek 6) jednoznačne vyplývajú dôkazy, na základe ktorých žalovaný ustálil svoj právny záver, že v prípade odvolateľa - žalobcu bola splnená podmienka v zmysle § 192 ods. 1, písm. b/ zákona č. 73/1998 Z. z. Podľa názoru sťažovateľa správny súd nesprávnym výkladom znenia napadnutého správneho rozhodnutia nesprávne vyhodnotil správnu úvahu sťažovateľa. Poukazom na odborné posúdenie zdravotného stavu žalobcu oboma posudkovými komisiami podľa § 222 ods. 1, písm. b/ zákona, ktorými bolo zistené, že žalobca trpí nasledovnými diagnózami - F 32.3 ťažká depresívna porucha, F 42.1 obsedantno kompulzívna porucha, F 13.2 porucha psychiky a správania zapríčinená užívaním sedatív a hypnotík: syndróm závislosti, žalovaný uviedol, že povaha štátnej služby v Zbore väzenskej a justičnej stráže („zbor“) vykazuje znaky psychickej a fyzickej náročnosti, je to služba, ktorá vyžaduje psychickú odolnosť, koncentráciu, správnu reakciu, najmä v stresových situáciách, sebaovládanie, vysoké pracovné nasadenie s nadmerným psychickým vypätím, a preto vzhľadom na uvedené je zrejme, že žalobca so zdravotnými komplikáciami, spadajúcimi pod vyššie uvedené diagnózy, nespĺňal podmienku zdravotnej spôsobilosti podľa § 14 ods. 1 zákona a to ani na v tom čase vykonávanú služobnú funkciu a ani na zaradenie do akejkoľvek inej funkcie v rámci zboru. Sťažovateľ mal za to, že správne na základe spisovej dokumentácie zhodnotil psychický zdravotný stav žalobcu a vyhodnotil, že žalobca nebol naďalej spôsobilý vykonávať štátnu službu príslušníka zboru, a preto v súlade so zákonom v napadnutom rozhodnutí konštatoval splnenie podmienky uvedenej v právnej norme § 192 ods. 2, písm. b/ zákona (zrejme § 192 ods. 1, písm. b/ zákona).

11. Sťažovateľ sa nestotožnil s názorom krajského súdu, podľa ktorého mu bolo vytýkané, že neposúdil možnosť opätovného zaradenia žalobcu do štátnej služby. Sťažovateľ tvrdil, že na základe zistených skutočností bolo zrejme, že žalobca svojim duševným zdravotným stavom v čase rozhodnom nespĺňal podmienky akéhokoľvek výkonu štátnej služby príslušníka zboru. Sťažovateľ nesúhlasil ani s argumentáciou krajského súdu vo vzťahu nevysporiadania sa s námietkou žalobcu, týkajúcou sa odstránenia rozporov pri posúdení jeho zdravotného stavu. Sťažovateľ citujúc právnu úpravu ustanovenú v § 238 ods. 1 zákona, uviedol že v zmysle ustálenej praxe platí, že správny orgán dôkazy hodnotí podľa svojej úvahy, pričom je povinný dôkladne prihliadať ku všetkému, čo v rámci konania vyšlo najavo. Mal za to, že v tomto prípade bol zdravotný stav žalobcu posúdený v rámci lekárskej posudkovej činnosti podľa § 222 ods. 1, písm. b/ zákona, keď žalobca bol dôsledne a odborne vyšetrený skúsenými lekármi, ktorí komisionálne v rámci dvoj inštančného konania rozhodli, že žalobca nemôže vykonávať akúkoľvek funkciu v zbere zo zdravotných dôvodov. Preto na základe týchto skutočností bol žalobca personálnym rozkazom, potvrdeným napadnutým rozhodnutím, prepustený zo služobného pomeru podľa § 191 ods. 1, písm. b/ zákona. Sťažovateľ poukazom na skutkové zistenia vyplývajúce zo zápisnice Ústrednej Lekárskej Posudkovej Komisie zo dňa 02.01.2019 a zistenia vyplývajúce z lekárskeho správ W.. K. uviedol, že pre vydanie preskúmaného rozhodnutia mal k dispozícii všetky relevantné dôkazy. K dôkazom predloženým žalobcom, a to lekárskeho správ W.. K. vydané odo dňa 18.03.2018, sťažovateľ uviedol, že tieto len konštatujú zdravotný stav žalobcu v čase vyšetrenia, ale v žiadnom prípade nereflektujú jeho celkovú zdravotnú spôsobilosť na výkon štátnej služby príslušníka zboru. Samotná konštatácia o psychickej stabilizácii žalobcu uvedená v psychiatrických nálezoch nie je vzhľadom na celkovú profiláciu zdravotného stavu relevantná. Za kontradiktórne považoval to, že krajský súd rozhodol o povinnosti sťažovateľa dostatočne sa vysporiadať s uvedenými lekárskejšími správami, ktoré na jednej strane majú zakladať opodstatnenosť zotrvania žalobcu v štátnej službe, ale na strane druhej mu bola na ich základe určená viac ako ročná práceneschopnosť. Podľa názoru sťažovateľa žalobca účelovo a formalisticky predložil na posúdenie dôkaz, ktorý už okrem iného bol vyhodnotený ÚPLK v rámci dvoj inštančného prieskumného konania. Mal tiež za to, že túto otázku posúdili odborne spôsobilé osoby, ktoré sú oprávnené oboznamovať so zdravotnou dokumentáciou odvolateľa v plnom rozsahu. Podľa názoru sťažovateľa preto tvrdenie krajského súdu o tom, že žalovaný sa nedostatočne vysporiadal s námietkami žalobcu, bolo nesprávne. Taktiež nesúhlasil s konštatáciou správneho súdu, že pri vydaní napadnutého rozhodnutia nebol akýmkoľvek spôsobom vyhodnotený dôkaz a to správa psychiatrického vyšetrenia W.. K.. Trval na tom, že stabilizácia zdravotného stavu žalobcu nemusí nutne znamenať úpravu jeho zdravotného stavu do takej miery, že by opätovne mohol vykonávať štátnu službu, čo je podporné aj tým, že v období počas ktorého bol posudzovaný zotrval na

medikamentóznei liečbe antidepresívami. Zotrval na tom, že z obsahu spisového materiálu bez pochybností vyplýva, že žalobca nespĺňal v rozhodnom období podmienku zdravotnej spôsobilosti podľa § 14 ods. 1 zákona v spojení s § 14 ods. 5 zákona a v konaní nebolo potrebné vykonať ďalšie dôkazy, pretože z hľadiska odbornosti a presvedčivosti boli zaobstarané dôkazy na požadovanej úrovni potrebnej na zistenie skutočného stavu. Upriamil pozornosť na to, že v prípade akýchkoľvek pochybností o zdravotnom stave žalobcu, malo byť iniciované súdne preskúmanie rozhodnutí ÚLPK a nie napadnutého rozhodnutia.

12. Záverom sťažovateľ uviedol, že postup žalovaného v administratívnom konaní bol zákonný, v súlade s logickými pravidlami vyhodnocovania dôkazov, ktoré viedli k dostatočnému zisteniu skutočného stavu veci, vyvodenie záverov voči žalobcovi bolo v tom čase nevyhnutné vzhľadom na riadny výkon štátnej služby príslušníkov zboru a tiež vzhľadom na bezpečnosť jeho personálnej a klientskej zložky. Posúdenie veci krajským súdom považoval za nesprávne a jednostranne zamerané, vyslovil názor, že rozsudok krajského súdu je porušením princípov riadneho a spravodlivého procesu, princípu právnej istoty a predvídateľnosti práva, vrátane predvídateľnosti rozhodnutí orgánov verejnej moci, ako aj princípu ochrany legitímnych očakávaní.

13. Žalobca sa ku kasačnej sťažnosti žalovaného vyjadril písomne podaním zo dňa 09.08.2022. Rozsudok Krajského súdu v Prešove považoval za vecne a právne správny. Navrhoval, aby kasačný súd kasačnú sťažnosť žalovaného zamietol a súčasne žalovaného zaviazal na náhradu trov kasačného konania. V dôvodoch svojho vyjadrenia nesúhlasil s kasačnými námietkami sťažovateľa, ani s jeho argumentáciou v kasačnej sťažnosti uvedenej. Žalobca v rámci právnej argumentácie poukázal na rozhodnutia Najvyššieho správneho súdu Českej republiky sp. zn. 6Ads/19/2013 a sp. zn. 6Ads/277/2020.

III. Konanie pred kasačným súdom

14. Senát najvyššieho správneho súdu nesúhlasí s právnym posúdením krajského súdu vo vzťahu interpretácie právnej úpravy ustanovenej v § 192 ods. 1, písm. b/ zákona č. 73/1998 Z. z. v preskúmanývajúcej veci. Krajský súd v tejto veci ustálil svoj právny záver, na základe judikatúry Najvyššieho súdu Slovenskej republiky a to z rozsudku najvyššieho súdu sp. zn. 5Sžo/34/2016 z 29.6.2017. Senát najvyššieho správneho súdu v tu preskúmanývanej veci nesúhlasiac s právnym názorom vysloveným najvyšším súdom v uvedenom rozhodnutí sa chce od neho odkloniť.

15. Podľa § 22 ods. 1 písm. a) SSP najvyšší správny súd koná a rozhoduje o kasačných sťažnostiach vo veľkom senáte, zloženom z predsedu a šiestich sudcov, ak senát dospel pri svojom rozhodovaní k právnemu názoru, ktorý je odlišný od právneho názoru, ktorý už bol vyjadrený v rozhodnutí najvyššieho (správneho) súdu.

16. V súlade s citovanou právnou úpravou senát najvyššieho správneho súdu postupuje predmetnú preskúmanú vec veľkému senátu Najvyššieho správneho súdu SR na prijatie záväzného stanoviska o spornej otázke týkajúcej sa výkladu právnej normy ustanovenej v § 192 ods. 1, písm. b/ zákona č. 73/1998 Z. z. o štátnej službe príslušníkov Policajného zboru, Slovenskej informačnej služby, Zboru väzenskej a justičnej stráže Slovenskej republiky a Železničnej polície v znení neskorších predpisov.

17. Doterajšia judikatúra najvyššieho súdu k otázke, týkajúcej sa výkladu právnej normy ustanovenej v § 192 ods. 1, písm. b/ zákona č. 73/1998 Z. z., bola v zásade jednotná, avšak vec prejednávajúci senát najvyššieho správneho súdu, sa s právnym názorom najvyššieho súdu v ďalej uvedených rozhodnutiach nemôže stotožniť a chce sa od neho odkloniť.

18. I. Najvyšší súd rozsudkom sp. zn. 5Sžo 34/2016 z 29.6.2017 potvrdil rozsudok Krajského súdu v Bratislave č. k. 5S/278/2014-30 zo dňa 19. januára 2016, ktorým krajský súd zrušil rozhodnutie žalovaného podľa § 250j ods. 2 písm. a/ O.s.p. a vec vrátil žalovanému na ďalšie konanie. Predmetom súdneho prieskumu bolo rozhodnutie žalovaného č. P.: KM-OLVS-72/2014/OPK zo dňa 24.11.2014, ktorým žalovaný odvolanie žalobcu proti personálnemu rozkazu riaditeľa Krajského riaditeľstva Policajného zboru v Prešove č. 300 zo dňa 24.08.2014 zamietol a napadnuté rozhodnutie ako vecne správne potvrdil. V odôvodnení rozsudku krajský súd okrem iného uviedol, že v danom prípade preukázateľne boli dôvodom prepustenia žalobcu zo služobného pomeru príslušníka PZ strata spôsobilosti a zmena zdravotnej spôsobilosti stanovenej ako zdravotná klasifikácia „D“ - nespôsobilý na výkon štátnej služby, uvedené osvedčuje právoplatné rozhodnutie Ústrednej lekárskej komisie Ministerstva vnútra SR v Bratislave č. SPOU-OZ-230-003/2014/PL zo dňa 24.07.2014. Krajský súd

ďalej uviedol, že žalovaný a ani správny orgán prvého stupňa neskúmal druhú hmotnoprávnu podmienku prepustenia policajta zo služobného pomeru, a to možnosť prevedenia resp. preloženia žalobcu na inú funkciu v štátnej službe, v ktorej by nebol na ujmu jeho zdravia. Krajský súd konštatoval, že správne orgány oboch stupňov v preskúmvanej veci nepostupovali dôsledne v intenciách zákonného ustanovenia § 192 ods. 1 písm. b/ zákona č. 73/1998 Z. z., keď neskúmali splnenie oboch hmotnoprávnych podmienok, ktoré tak, ako na to správne poukázal žalobca vo svojej žalobe (rozsudok NS SR zo dňa 26.06.2014 vo veci sp. zn. 8Sžo/75/2013) pre platné prepustenie policajta zo služobného pomeru si vyžaduje kumulatívne splnenie, že existuje rozhodnutie lekárskej komisie o strate spôsobilosti dlhodobo zo zdravotných dôvodov vykonávať akúkoľvek funkciu v policajnom zbore alebo spôsobilosť vykonávať doterajšiu funkciu a že príslušníka nemožno previesť ani preložiť na inú funkciu v štátnej službe, ktorej výkon by nebol na ujmu jeho zdravia. Krajský súd tiež konštatoval, že správne orgány sa neriadili náležite citovaným ustanovením, keďže neskúmali druhú hmotnoprávnu podmienku platného prepustenia policajta zo služobného pomeru, ktorej splnenie musí žalovaný preukázať v riadnom procesnom postupe. Najvyšší súd v tejto veci stotožňujúc sa s odôvodnením napadnutého rozhodnutia krajského súdu, na zdôraznenie jeho správnosti, doplnil skutočnosti ohľadom výkladu ustanovenia § 192 ods. 1 písm. b/ zákona č. 73/1998 Z. z., nasledovne: „...Najvyšší súd nepovažuje námietku žalovaného ohľadom toho, že predmetné ustanovenie obsahuje slovo „alebo“ za relevantnú, pretože aj napriek tomu, že slovo „alebo“ sa nachádza v predmetnom ustanovení, neumožňuje výklad v zmysle alternatívneho splnenia dvoch hmotnoprávnych podmienok, pre ktoré možno policajta prepustiť zo služobného pomeru. Slovo „alebo“ sa vzťahuje na prvú časť vety predmetného ustanovenia, pričom rozhodujúca je druhá časť vety, pred ktorou sa nachádza spojka „a“ a nemožno ho previesť ani preložiť na inú funkciu v štátnej službe, ktorej výkon by nebol na ujmu jeho zdravia. Z uvedeného nevyhnutne vyplýva, že dve hmotnoprávne podmienky podmieňujúce prepustenie policajta zo služobného pomeru musia byť naplnené kumulatívne. Z predloženého spisového materiálu a zisteného skutkového a právneho stavu veci je nepochybné, že správne orgány nespĺnili druhú hmotnoprávnu podmienku podmieňujúcu prepustenie policajta zo služobného pomeru....“

19. II. Otázkou prepustenia príslušníka Policajného zboru zo služobného pomeru podľa § 192 ods. 1, písm. b/ zákona č. 73/1998 Z. z. sa zaoberal najvyšší súd aj vo svojej predchádzajúcej judikatúre a to v rozsudku sp. zn. 8Sžo/75/2013 z 26.06.2014, ktorým zmenil rozsudok Krajského súdu v Bratislave zo dňa 27. augusta 2013, č. k. 5S/73/2012-38 tak, že rozhodnutie žalovaného č. SLV-PS-PK-213/2011 zo dňa 14. decembra 2011 zrušil a vec vrátil a žalovanému na ďalšie konanie. Krajský súd uvedeným rozsudkom zo dňa 27. augusta 2013, podľa § 250j ods. 1 Občianskeho právneho poriadku (ďalej len „O.s.p.“), zamietol žalobu, ktorou sa žalobca domáhal preskúmania zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. SLV-PS-PK-213/2011 zo dňa 14. decembra 2011, ktorým tento podľa 243 ods. 4 zákona č. 73/1998 Z. z. zamietol odvolanie a potvrdil rozhodnutie prvostupňového správneho orgánu riaditeľa Krajského riaditeľstva Policajného zboru v Žiline č. 478 zo dňa 29. septembra 2011, ktorým bol žalobca podľa § 192 ods. 1 písm. b/ zákona č. 73/1998 Z. z. prepustený zo služobného pomeru príslušníka Policajného zboru. V odôvodnení rozsudku krajský súd konštatoval, že obe napadnuté rozhodnutia správnych orgánov boli vydané na základe právoplatného rozhodnutia Ústrednej lekárskej komisie Ministerstva vnútra Slovenskej republiky v Bratislave (ďalej len „lekárska komisia“), ktorá určila žalobcovi zdravotnú klasifikáciu D - nespôsobilý na výkon štátnej služby, ktoré rozhodnutie bolo výlučným podkladom pre rozhodnutie o prepustení policajta zo služobného pomeru z dôvodu uvedeného v § 192 ods. 1 písm. b/ zákona č. 73/1998 Z. z. Najvyšší súd v danej veci dospel k záveru, že správne orgány v oboch stupňoch a následne krajský súd na základe skutkových zistení dospeli k nesprávnemu právnomu záveru. Citujúc právnu úpravu ustanovenú v § 192 ods. 1 písm. b/, § 194 ods. 1, § 222 ods. 1 až 5 zákona č. 73/1998 Z. z. najvyšší súd konštatoval, že pre prepustenie policajta zo služobného pomeru podľa zákonného ustanovenia § 192 ods. 1 písm. b/ zákona č. 73/1998 Z. z. musia byť kumulatívne splnené nasledovné podmienky: 1/ rozhodnutím lekárskej komisie stratil dlhodobo zo zdravotných dôvodov spôsobilosť vykonávať akúkoľvek funkciu v policajnom zbore alebo spôsobilosť vykonávať doterajšiu funkciu a 2/ ho nemožno previesť ani preložiť na inú funkciu v štátnej službe, ktorej výkon by nebol na ujmu jeho zdravia. Podľa názoru najvyššieho súdu ako súdu odvolacieho správne orgány oboch stupňov v preskúmvanej veci nepostupovali dôsledne v intenciách citovaných právnych noriem a ich rozhodnutia nemožno považovať za skutkovo podložené a v súlade so zákonom. Súd prvého stupňa preto nerozhodol v danej veci vecne správne, keď žalobu zamietol.

Najvyšší súd v tejto veci vyslovil záver, že zákonná definícia dôvodu prepustenia podľa § 192 ods. 1 písm. b/ zákona č. 73/1998 Z. z. vyžaduje kumulatívne naplnenie oboch podmienok, teda aj predpokladu, že policajta nemožno previesť ani preložiť na inú funkciu v štátnej službe, ktorej výkon by nebol na ujmu jeho zdravia. Vydanie rozhodnutia lekárskej komisie č. SPC-OZ-PL-BB-65-001/2011 zo dňa 24. augusta 2011, ktorým bola žalobcovi stanovená zdravotná klasifikácia „D“ - nespôsobilý na výkon štátnej služby policajta, nebolo sporné, avšak z obsahu spisu správneho orgánu odvolací súd zistil, že administratívne orgány opomenuli zaoberať sa druhou podmienkou prepustenia policajta zo služobného pomeru v zmysle § 192 ods. 1 písm. b/ zákona č. 73/1998 Z. z. Ide o hmotnoprávnu podmienku platného prepustenia policajta zo služobného pomeru, ktorej splnenie musí žalovaný preukázať v riadnom procesnom postupe. Z rozhodnutia správneho orgánu a ani zo spisovej dokumentácie nevyplývalo, že by sa bol žalovaný, vrátane konania na prvom stupni, zaoberal možnosťou prevedenia, resp. preloženia žalobcu na inú funkciu v štátnej službe, ktorej výkon by nebol na ujmu jeho zdravia. Z logického a aj z gramatického výkladu ustanovenia § 192 ods. 1 písm. b/ zákona č. 73/1998 Z. z. jednoznačne vyplýva zákonodarcom sledovaný cieľ, že prepusteniu policajta zo služobného pomeru musí predchádzať skúmanie možnosti prevedenia, či preloženia policajta na inú funkciu v štátnej službe, súčasne zohľadniac skutočnosť, aby jej výkon nebol na ujmu jeho zdravia. Citovaným ustanovením teda zákonodarcia sledoval legitímny cieľ, a to v prvom rade ochranu policajta pred stratou zamestnania. Vychádzajúc z uvedeného odvolací súd dospel k záveru, že v prejednávanej veci preukázateľne neboli splnené zákonom stanovené podmienky na prepustenie policajta zo služobného pomeru podľa § 192 ods. 1 písm. b/ zákona č. 73/1998 Z. z.

20. Z citovaných rozhodnutí najvyššieho súdu vyplýva, že svoj právny záver ustálili na základe výkladu právnej normy tak, že pre prepustenie policajta zo služobného pomeru podľa zákonného ustanovenia § 192 ods. 1 písm. b/ zákona č. 73/1998 Z. z. musia byť kumulatívne splnené nasledovné podmienky: 1/ rozhodnutím lekárskej komisie stratil dlhodobo zo zdravotných dôvodov spôsobilosť vykonávať akúkoľvek funkciu v policajnom zbore alebo spôsobilosť vykonávať doterajšiu funkciu a 2/ ho nemožno previesť ani preložiť na inú funkciu v štátnej službe, ktorej výkon by nebol na ujmu jeho zdravia.

21. Vec predkladajúci senát najvyššieho správneho súdu sa s takýmto výkladom právnej normy § 192 ods. 1, písm. b/ zákona č. 73/1998 Z. z. najvyššieho súdu nestotožňuje a chce sa od neho odkloniť z nasledovných dôvodov.

22. Podľa § 192 ods. 1, písm. b/ zákona č. 73/1998 Z. z. policajt sa prepustí zo služobného pomeru, ak podľa rozhodnutia lekárskej komisie stratil dlhodobo zo zdravotných dôvodov spôsobilosť vykonávať akúkoľvek funkciu v Policajnom zbore alebo spôsobilosť vykonávať doterajšiu funkciu a nemožno ho previesť ani preložiť na inú funkciu v štátnej službe, ktorej výkon by nebol na ujmu jeho zdravia.

23. Podľa § 222 ods. 1, až 6 cit. zákona Lekárska posudková činnosť zahŕňa posudzovanie a) zdravotnej spôsobilosti občana podľa § 14a, b) zdravotnej spôsobilosti policajta na ďalší výkon štátnej služby, c) lekárske návrhy na preventívnu rehabilitáciu formou liečebno-preventívnej starostlivosti.

Zdravotná spôsobilosť sa na základe posúdenia zdravotného stavu určuje zdravotnou klasifikáciou takto: a) zdravotná klasifikácia A - spôsobilý na výkon štátnej služby policajta, b) zdravotná klasifikácia C - spôsobilý na výkon štátnej služby policajta s obmedzením, c) zdravotná klasifikácia D - nespôsobilý na výkon štátnej služby policajta.

Lekársku posudkovú činnosť vykonáva služobný posudkový lekár, služobný hlavný posudkový lekár a orgány lekárskej posudkovej činnosti.

Orgánmi lekárskej posudkovej činnosti sú lekárska komisia a ústredná lekárska komisia. Orgány lekárskej posudkovej činnosti zriaďuje ministerstvo.

Lekárska komisia vykonáva posudkovú činnosť podľa odseku 1 písm. b) a c).

Ústredná lekárska komisia rozhoduje o odvolaní proti rozhodnutiu vydanému podľa odseku 1 písm. b).

24. Z citovanej právnej úpravy vyplýva, že zákonodarcia stanoví pre prepustenie policajta zo služobného pomeru stratu zdravotnej spôsobilosti vykonávať funkciu v Policajnom zbore, ktorá bola posúdená a následne určená právoplatným rozhodnutím lekárskej komisie. Stratu zdravotnej spôsobilosti ako predpoklad pre prepustenie policajta zo služobného pomeru v Policajnom zbore treba posudzovať v súlade úpravou ustanovenou v § 222 ods. 2 cit. zákona. V právnej norme § 192 ods. 1 písm. b/ tohto zákona zákonodarcia ustanovuje dve skutkové podstaty súvisiace so zdravotným stavom podmieňujúce prepustenie policajta zo služobného pomeru a to, že policajt stratil dlhodobo zo

zdravotných dôvodov spôsobilosť vykonávať akúkoľvek funkciu v Policajnom zbore (zdravotná klasifikácie „D“ podľa § 222 ods. 2, písm. c/ cit. zákona) a že policajt stratil zdravotnú spôsobilosť vykonávať doterajšiu funkciu. Predkladajúci senát zastáva názor, že pokiaľ na základe právoplatného rozhodnutia lekárskej komisie policajt stratil dlhodobo zo zdravotných dôvodov spôsobilosť vykonávať akúkoľvek funkciu v Policajnom zbore (zdravotná klasifikácie „D“), nie je možné ho previesť ani preložiť na inú funkciu v štátnej službe. Štátnou službou sa na účely tohto zákona rozumie plnenie úloh Policajného zboru policajtom v služobnom úrade alebo v zahraničí a právne vzťahy s tým súvisiace. Štátna služba sa vykonáva v služobnom pomere (§ 2 ods.2 cit. zákona) Z uvedeného dôvodu, ak policajt stratil dlhodobo zo zdravotných dôvodov spôsobilosť vykonávať akúkoľvek funkciu v Policajnom zbore (zdravotná klasifikácia „D“), nie je možné ho previesť ani preložiť na inú funkciu v štátnej službe, teda na plnenie úloh Policajného zboru, keďže vôbec nemôže vykonávať žiadnu funkciu v Policajnom zbore. Nie je daný zákonný dôvod, aby pri jeho prepustení zo služobného pomeru podľa § 192 ods.1, písm. b/ cit. zákona služobný úrad bol povinný skúmať, či policajta nemožno previesť alebo preložiť na inú funkciu v štátnej službe, pretože výkon každej funkcie bude na ujmu jeho zdravia.

25. Vychádzajúc z uvedeného sledujúc účel zákonodarcu vyjadrený v právnej úprave zákona č. 73/1998 Z. z. je potrebné právnu normu ustanovenú v § 192 ods. 1, písm. b/ tohto zákona vykladať tak, že zákonodarcu stanoví ako hmotnoprávnu podmienku prepustenia policajta zo služobného pomeru skúmať, či policajta nemožno previesť alebo preložiť na inú funkciu v štátnej službe, ktorej výkon by nebol na ujmu jeho zdravia, len v prípade, ak policajt stratil spôsobilosť vykonávať doterajšiu funkciu podľa rozhodnutia lekárskej komisie. Inak povedané, trom podmienkam uvedeným v citovanom ustanovení treba správne rozumieť takto:

Policajt sa prepustí zo služobného pomeru, ak podľa rozhodnutia lekárskej komisie stratil dlhodobo zo zdravotných dôvodov

1. spôsobilosť vykonávať akúkoľvek funkciu v Policajnom zbore alebo

2. spôsobilosť vykonávať doterajšiu funkciu a nemožno ho previesť ani preložiť na inú funkciu v štátnej službe, ktorej výkon by nebol na ujmu jeho zdravia.

26. Vzhľadom na to, že žalovaný (sťažovateľ) v kasačnej sťažnosti v preskúmvanej veci vzniesol námietku nesprávneho právneho posúdenia krajským súdom spornej právnej otázky hmotnoprávnych podmienok prepustenia policajta zo služobného pomeru podľa § 192 ods. 1, písm. b/ cit. zákona, predkladajúci senát navrhuje, aby veľký senát podľa § 466 ods. 5, písm. a/ SSP rozhodol v merite veci o kasačnej sťažnosti spôsobom ustanoveným v § 459 až 462 SSP.

27. Toto uznesenie bolo prijaté pomerom hlasov 3:0.

P o u č e n i e :

Proti tomuto uzneseniu n i e j e prípustný opravný prostriedok.

